

BAKONYKÚTI

TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE

szította: Beniczky Építésiroda BT.
Székesfehérvár, Zichy liget 2.

Bakonykúti, 2004. június hó

ALÁÍRÓLAP

Vezető tervező

Beniczky Péter

Okleveles Építészmérnök

TT 1-07-0001/2001

Szakági tervező

Martin Imre

Építőmérnök

Környezetvédelmi Szakmérnök

Szerkesztő

Pusztai Diána

Grafikus

Ügyvezető

Beniczky Szabolcs

Építészmérnök

Székesfehérvár, 2004. június hó

Tartalomjegyzék

Jóváhagyásra kerülő munkarészek

A képviselőtestület határozat tervezete

Település szerkezeti terv /külsőterület/ M 1: 14 100

/belsőterület/ M 1: 4 000

Álátámasztó munkarészek

Vizsgálatok

Rendezési javaslatok

Tájhasználat M 1: 50 000

Közmű helyszínrajzok M 1: 4 000

Út keresztmetszelvények

Jóváhagyásra kerülő munkarészek

Bakonykúti község képviselőtestületének 50 / 2004. (VI.28) B. Önk. sz. határozata a település szerkezeti terv jóváhagyásáról.

1/ A település szerkezeti terv legfontosabb elhatározásai:

- Bakonykúti teljes területével, meglévő és a továbbiakban megvalósításra kerülő értékeivel egyetemben Fejér megye „hozománya” kíván maradni. Ennek ellenére szükségesnek tartja a község kismértékű bővítését a meglévő belterületi határon belül, megtartva a település jellegét, szerepkörét, hangulatát.
- A Szabadság utca–Petőfi S. utca csomópontjában lévő területeket, az alapellátást biztosító intézmények /igazgatás, egészségügy, kereskedelem, vendéglátás, idegenforgalom/ elhelyezésére, bővítésére kell felhasználni.
- A népesség szaporulat letelepíthetősége érdekében lakásépítési területet kell kijelölni a Szabadság úttól DNy-i irányban úgy, hogy a megmaradó lakótelek mélysége min. 100 m legyen, valamint a Gagarin u. ÉNy-i irányban történő meghosszabbításával, továbbá az Ady E. és Forrás u. végén a belterületi határig
A terület besorolása **FL**
- A feltáró lakóút mindkét oldalán lakóterületet kell kialakítani.
A terület besorolása **FL**
- A 236/7, 8 és 9 HRSZ-ú ingatlanok a község sport-pihenő objektum és alkotótelep megvalósítását szolgálják.
- A kialakult telekstruktúra védelme érdekében a Szabadság utca, Petőfi S. u., Ady Endre u. telkei átalakítása nem engedélyezhető.
- A helyi értékvédelem biztosítása miatt Bakonykúti lakóházai csak az Építési Szabályzat előírásai szerint újíthatók fel, illetve korszerűsíthetők.
- Biztosítani kell a község önálló vízbázisának a védelmét.

- Az idegenforgalom fellendítése érdekében támogatni kell a szállásférőhely kialakítását és a vendégforgalom kiszolgálási színvonalát javítani szükséges.
- Célszerű erdei kerékpár és lovastúra céljára utak kijelölése.

Bakonykúti, 2004. június hó

Alátámasztó munkarészek

A község földrajzi helyzete

Bakonykúti Fejér megye legkisebb önálló települése, szép környezetben. Székesfehérvártól 20 km, Mórtól 22 km, Várpalotától 7 km távolságra van.

Fekvése a Keleti–Bakony hegység lábánál, Fejér megye Ny–ÉNy-i szélén. Határában és környékén 300 méteren felüli magaslatok is vannak, melyekről a falu felé eső lejtők meredek. Gúttamásitól háromnegyed, Isztimértől egy óra járásnyira van. A dombos határ nem nagyon termékeny, mint ez az úrbéli elkülönítés során adott szakértői becslésből és az 1863-ban feljegyzett terméseredményekből is kitűnik. Van ugyan a határban első osztályúnak minősülő föld, de akad kavicsos, „rosszabb földvegyületű” és „ritka fűvű rossz legelő” is. (Szentegyházi jobbágy dűlő, Újföldi dűlő, Buroki urasági föld, Vatoicsapás, Hármashatártól délkeletre lévő legelő).

Történeti múlt

Nevét Kwthynak, Kwthnak, Kwtynek, Kuttinak, a XVIII: század közepétől rendszeresen Kutinak írták. Csak 1903-ban kapta a megkülönböztető Bakonykúti nevet. A II. József-kori országleírásban persze németesen Gutinak írták.

Neve a magyar kút főnévnek –i képzős származéka. A vidék vízben szegény, ezért az itteni kútnak nagy volt a fontossága. A megkülönböztető Bakony előtag a hegységre utal.

A Gúttamási felé eső határban, a Tanyaközpontban, bronzkori cserepek, ugyanitt kora vaskori temető ismert a fehérvárcsurgói kora vaskori földvárközpont irányában. Avar kori sír is jelzi a megtelepedést ezen a helyen. Erre vezetett a római korban az Aquincum–Savaria főútvonal, amely a fehérvárcsurgói határban lévő nagy kiterjedésű római település felől, Gúttamásin át a mai út nyomvonalát követi, innen tovább Inota felé vezet. A Bakonykútihoz tartozó Újmajornál, a községtől 1 km-re DNy-ra római település maradványokat figyeltek meg.

Első írásos említése 1424-ből való, de ezután csak 1497-ben bukkanunk újból a Kuti névre. Ekkor Bátorkö várának birtoka, de köznemesek is éltek a faluban. Ezután 1541-ben több más környékbeli faluval Ferdinánd király Székesfehérvárnak adta. A birtokot azonban a város nem tudta átvenni, mivel két év múlva a török Székesfehérvárt elfoglalta. A török ezt a bakonyi

vidéket is végigpusztította. 1559-ben lakatlan helynek mondják. 1651-ben azonban a Lendvay és Farkas családok kapták meg. Ők a királyi Magyarországon éltek, így hasznot nem húzhattak ebből a birtokból. Ténylegesen a palotai vár kapitányai hajtották be az adót azoktól, akik ezt a pusztai földet legeltették, kaszálták, illetve szántották. 1716-ban 5–6 szekér szénáról beszélnek a források, mivel ennyi terület lett volna Kútiban, de erdeiben 200 sertést makkoltattak, a legelőkön pedig 200 szarvasmarhát tartottak. Vetés ebben az esztendőben 150 holdon volt, általában a szentgyörgyi magyar jobbágyok bérelték a kúti határt. Mivel Palotát a Zichy család kapta meg, így hasznosításáról is ők gondoskodtak. A földesurak Kútiban birkát tenyésztettek, még 1740-ben juhakol készült a pusztán. Zichy János 1758-ban engedélyt adott a Nyitra megyei kopcsányi lakosoknak, hogy Kútiban letelepedhessenek. Ez néhány magyar család volt, de ők tovább mentek, így a pusztán maradt birtokot svábokkal telepítették be (1762-ig). A telepések Schröd, Neuheysil helységekből jöttek és a környék faluiból is: Csórról, Palotáról, Balinkáról, Vámról, Sólyról, Tarjából, Oszlopról. Ekkor 28 telkes és 4 zsellér házat építettek fel a faluban. Az első telepések nem szegény emberek voltak, de az 1762 utániakat már nyomorúság űzte el eredeti lakóhelyükről.

1965-ben 49 házban éltek paraszt családok. A szőlőhegyet 1803-ban kezdték telepíteni: Zichy nagybirtokos 40 hold erdőt jelölt ki szőlőtelepítési célra. A Bogár – hegyen. Ezt a parasztok kiirtották és 6 év alatt szőlővel beültették. A falut csak jobbágyrendűek lakták. 1850-ben 554 lakosból magyarnak 53 fő vallotta magát, amely a népességnek, alig 10% - a. A későbbiekben magyar lakosság még kevesebb, úgy tűnik asszimilálódtak a német lakosságba. A lakosság római katolikus volt. Templomot 1810-ben építettek, plébánosa is ettől kezdve volt. Tanítóról 1770-től tudunk. 1783-ban Strausz Mátyás 30 gyermeket német nyelven tanított. 1841-ben azonban már magyar–német nyelvű a tanítás.

A földek elkülönítése a földesúri ingatlanaitól csak elég későn, 1866-ban ment végbe. 1863-ban 880 hold szántóföldön gazdálkodtak a községben. Az uraságnak 1869-ben 52 gazdasági cselédje volt, de még 90 napszámot is foglalkoztatott.

A parasztság vagyoni gyarapodását az uradalom védett birtoka akadályozta, így a faluban nincs népesség megtartó erő. 1890 után megfigyelhető a lakosság lassú, de folyamatos csökkenése. Ipari munkaalkalom a XX. század első felében, de később nem volt.

A megélhetés nehézségei miatt többen kivándoroltak a tengeren túlra. Ezek közül 16 tért vissza. A Zichy család a Kúti birtokot az 1880-as években eladta, 1893-ban már a Wolf-testvérek gazdálkodtak ott, akik 1945-ig meg is maradtak a birtokban. A község művelhető határa 2165 kat. hold, melyből 1643 hold volt nagybirtok. A második világháború fronteseményei március 19-én érték el a községet, ezen a napon az orosz csapatok azt elfoglalták. Bakonykúti a 3 hónapig tartó Fejér megyei harcokat nem élte át, mindvégig 20–30 km-re a német első vonal mögött maradt.

A demokratikus átalakulás eseményei közé tartozott a földreform, amely a község lakosságára nézve rendkívül fontos esemény volt. 1946 tavaszán sikerült csak az eredetileg „zsidó birtoknak” minősített 1178 kat. holdas uralmat felosztani. A község 337 lakosából 1945 tavaszán is 287 német nemzetiségűnek vallotta magát, bár nagyon kevés volt volksbund tag (8 fő). Mégis 234 kat. hold (volksbundista) földet koboztak el 1946 tavaszán. A községbe érkezett telepes családok 1946-ban szövetkezetet alapítottak. Ez 1956-ban feloszlott, de azt 1961-ben újra létrehozták. A TSZ egyesült a gúttamási, isztiméri, majd 1971-ben a fehérvárcsurgói TSZ-szel. A tanács 1950-ben létrejött: 1970-ben Isztimérral közös tanácsot alakítottak. 1990-től a községben önálló önkormányzat van, a közigazgatási ügyek intézése Isztimér községgel közös körjegyzőség hivatalában történik.

Szociológiai jellemzők

Villamosenergiát 98 háztartás fogyaszt, vezetékes gáz 59 háztartásba van bekötve. Közüzeti vízvezeték hossza 1,5 km, és 90 lakás van rákapcsolva. Kiskereskedelmi bolt 1 működik, amely élelmiszer- és italbolt is egyben. Autóbusz összeköttetés Székesfehérvár irányában biztosított, Mórral nincs autóbusz összeköttetés.

1995-ben születés nem volt, elhalálozás 1 fő. Körzeti orvosa van, hetente egy alkalommal tartanak a községben betegvizsgálatot.

Az általános iskolai tanulók Székesfehérvárra járnak, mert a szülők ott dolgoznak. Községi könyvtár, mozi a községben nincs. A belterületi utak, járdák szilárd burkolattal vannak ellátva. Telefonközmű bővítése folyamatos. 1997-ben főállomások száma: 47.

Fontosabb települési mutatók

Igazgatási terület:	1246 HA
Ebből belterület:	39 HA
Külterület:	1207 HA
Lakónépesség:	104 fő
Ebből nő:	63 fő
Férfi:	41 fő
Lakások száma:	98 db
Ebből komfort nélküli	10 db
Komfortos:	88 db
Vezetékes ivóvízzel ellátott:	90 db
Elektromos energiával ellátott:	98 db
Vezetékes gázzal ellátott:	59 db
Vezetékes telefonnal ellátott:	57 db
Szennyvízcsatorna hálózatba bekapcsolt:	- db
Közúthálózat hossza:	1600 FM
Ebből állami:	0 FM
Önkormányzati:	1600 FM
Szilárd burkolattal ellátott:	1600 FM
<u>Intézmények:</u>	
Polgármesteri hivatal:	1 munkahely
Orvosi rendelő:	1 munkahely
Élelmiszer kereskedelem:	50 m ²
Vendéglátó hely:	50 m ²
<u>Népességi adatok:</u>	

Lakónéesség:	104 fő
Üdülónéesség / ideiglenes /	100 fő
Születések száma / 1990 – 2000 /	4 fő
Halálozások száma / 1990 – 2000 /	25 fő

Regionális összefüggések

Bakonykúti község Fejér megye ÉNy-i részén helyezkedik el, Veszprém megye határán. Közigazgatásilag Várpalotával határos a kelet Bakony szélén elhelyezkedő kisközség.

2004. január 01-től a móri kistérséghez tartozik, de a község szeretne a székesfehérvári kistérséghez tartozni, ugyanis az általános iskola, a meglévő vállalkozások és a foglalkoztatás is Székeshervárhoz kötik a falut. A munkalehetőségek és a közvetlen autóbusz közlekedési kapcsolat ugyanis inkább Székesfehérvárhoz, illetve kistérségéhez kötik a települést, annak ellenére hogy az autóbusz összeköttetés Székesfehérvár és a falu között ritka.

Megközelítése a Székesfehérvár-Iszkaszentgyörgy-Isztimér összekötőútról lehetséges. Zsáktelepülés. Vasúthálózathoz nem kapcsolódik.

Fejér megye legkisebb községe, alvótelepülés. A helyben foglalkoztatottak száma jelentéktelen, a munkaképes korú lakosság Székesfehérvárra ingázik. Az autóbusz-közlekedés a kisközség és a megyeszékhely között megfelelőnek mondható.

Környezetére gyakorolt hatása nincs, regionális szerepkörrel nem rendelkezik, ilyen szerepet a megyei településszerkezeti terv távlatban sem szán a településnek. Minimális alapellátással rendelkezik. Az alapellátás hiányzó elemeit és a középfokú ellátást a megyeszékhely biztosítja.

A községben az elkövetkezendő években nem várható jelentős fejlődés, lakásépítési igénye a megyeszékhely számára sem lényeges. Fejlődés az idegenforgalom területén várható összefogva a hasonló adottságokkal rendelkező szomszédos községekkel. Ennek azonban előfeltétele az infrastrukturális háttér megteremtése. Meg kell állapítani, hogy a község képe az elmúlt néhány évben igen pozitív értelemben változott meg. Az állandóan jókarban tartott közterületek a közterületeken elhelyezett fa virágtartók, pihenőpadok és utcanév táblák csinosították a települést, és összhatásában vonzóvá tették.

Településszerkezeti és területhasználati vizsgálat

Bakonykúti jellemzően egy utcás település, de nem a község bekötőútjának két oldalán, hanem arra merőleges, ÉNy-DNy-i irányban, igen széles, gazdag növényzettel rendelkező út mellett alakult ki. A fésűs beépítésű út – jellemzően a bakonyi településekre – körbe öleli a katolikus templom épületét. Az út – keresztezve a bekötőutat – a község D-i oldalán áthúzódó vízelvezető árokig nyúlik le.

A Fő úttal nagyjából párhuzamos Gagarin utca a 60-as években került kialakításra. Az itt kialakított telekstruktúra és beépítés jelentősen eltér az ősi faluban kialakulttól. Míg az utóbbira hosszú szalagtelkes, fésűs beépítés a jellemző, a Gagarin utcában szélesebb és kisebb mélységű telkek kerültek kialakításra. Az elhelyezett épületek az igényeknek megfelelő oldalhatáron álló beépítési módban elhelyezett, sátortetős lakóházak. A szegényes intézményhálózat /polgármesteri hivatal, élelmiszerbolt, vendéglátóegység/ a Jókai út - Szabadság u. csomópontjában jött létre már meglévő épületben.

Lakóterületek

Bakonykúti jellemzően egy utcás település. Az ÉK-DNy-i irányú széles főutcája DK-i irányban enyhén lejt. A hosszú szalagtelkes házhelyek fésűs beépítési módban, hosszan elnyúló, egytraktusos épületekkel kerültek beépítésre, jelentős kiterjedésű melléképületekkel. Az állattartás jelentősége egyre csökken, mára már az apró állatok tartása sem gyakori. A falu épületállományának állaga közepesnek mondható, de egyre növekszik a szépen felújított hagyományos lakóházak aránya a településen belül. A folyamat erősítése érdekében javasolt a Szabadság utca kialakult telek struktúrájának helyi védelem alá helyezése. Ugyancsak helyi védelemre javasoltak a falu mintegy száz év körüli lakóházai is.

A Jókai Mór u. ÉK-i oldala a 60-as évek elején került kialakításra és beépítésre. A megépült családi házak az e korban elvárt funkcióval és építészeti formában kerültek megvalósításra.

A Gagarin u. a 70-es években hétvégi házak építésének céljára került kialakításra és azóta teljes mértékben benépesült elsődlegesen székesfehérvári állandó lakosok által.

Vegyes területek

A falu alapellátó intézményellátása szegényes. A Szabadság u. - Jókai u. csomópontjában meglévő polgármesteri hivatal a régi iskolából került kialakításra, a közelmúltban felújításra került. A háziorvosnak külön rendelője van. Az épülettől ÉK-re elhelyezkedő tömbben van a községet ellátó élelmiszerüzlet és vendéglátóhely is. A település fejlődésével számolva mindkét intézmény minőségi és mennyiségi bővítésével a távlatban foglalkozni kell. Az ellátáshoz szükséges intézmények további létesítése e térségben javasolt.

Különleges területek

Ebbe az övezetbe a község temetője tartozik, mely ravatalozóval ellátott. A temető gondozottsága, felszereltsége megfelelő, jelenlegi területének bővítése távlatban sem indokolt. A temető az EU szabványnak megfelelően került kialakításra és felújításra a közelmúltban.

Ugyancsak ebbe a terület-felhasználási kategóriába tartozik a Magyar Honvédség kezelésében lévő gyakorlótér. Az ingatlan körül 1000 m-s védőtávolságot kell biztosítani. A honvédségi területen belül kerékpárút és a lovas turizmust szolgáló létesítmény nem helyezhető el.

Belterületen a lakóterület bővítése esetén olyan technológiát kell alkalmazni, mely a káros környezeti hatásokat csökkenti. A lakóterület bővítése során megvalósuló építkezések esetén a honvédség a káros környezeti hatások miatt kártérítést nem vállal.

Zöld területek

Az Ady E. u. DK-i végén – a patakon túl - helyezkedik el a falu sportolási célját szolgáló labdarugó kispálya. Mellette szabadidős parkot kell a továbbiakban kialakítani a helyben lakók a turizmus és a kirándulók számára, főzőhely, vizesblokk, sportszertároló, további fa játékok, fedett ülőhelyek és asztalok elhelyezésével.

Rendezési javaslatok

A képviselő testület által a településfejlesztési koncepcióban meghatározott döntések, valamint a tervezők helyszíni vizsgálata alapján a település szerkezeti tervben távlati célként az alábbiak megjelenítése szükséges:

Általános célkitűzések

A település népességszámát növelni csak a természetes szaporulat és minimális mértékű bevándorló népesség fogadásáig szabad bővíteni.

A falu nyugalmanak megőrzése, a személy és vagyonbiztonság érdekében a „zsákfalú” jelleg megszüntetése a Várpalota irányában már meglévő közlekedési kapcsolaton túlmenően indokolatlan. Ugyancsak indokolatlan a meglévő belterület bővítése.

Vegyes területek és intézményellátás

A falu intézményellátásának javítása és bővítése feltétlenül indokolt lenne, ennek a realizálása azonban ma nem látszik.

Lakóterületek

Falusias lakóterület fejlesztése céljára kell felhasználni

- a Gagarin u. folytatásában ÉNy-ra fekvő területet
- a Szabadság úti telkektől DNy-i irányban elhelyezkedő kert végeket

Közlekedés

Bakonykúti az országos közúthálózatba a 8212 számú Iszkaszentgyörgy-Bakonykúti mellékúttal kapcsolódik. A mellékút Bakonykútiban véget ér, a község zsáktelepülés.

A községben a lőtér irányába részben szilárd burkolatú út épült ki, de ez nem része az országos közúthálózati rendszernek. Vasúti hálózatba nincs bekötve a község, a legközelebbi vasútállomás (megálló) Fehérvárcsurgó.

A megyei, illetve az országos közútfejlesztési előirányzatokban a „zsákfalú” megszüntetését irányozták elő. A tervezett útirány Bakonykúti-Várpalota. Reálisabb, hogy marad a „zsákfalú”

jelleg, de Mór irányába javulnak a közlekedési feltételek, mert az Isztimér-Balinka irány is szerepel a közútfejlesztési programban és ez az útvonal nem érinti a honvédelmi érdekeltségű lőteret.

Településen belül a Jókai u. a közút része. Önkormányzati közút a Szabadság utca, a Petőfi S. utca, Ady E. utca, Gagarin út.

Az önkormányzati utak is szilárd burkolattal ellátottak. Az utak szélességét a járdák és vízelvezetők meglétét a jellemző keresztmetszvények – mint alátámasztó munkarészek - tartalmazzák.

A felszíni vízelvezetés jelenleg megoldatlan, ennek pótlására gondot kell fordítani.

Közlekedés fejlesztési javaslat

Közlekedésfejlesztési előirányzatunkban a Gagarin utca meghosszabbítását és a végfordulóba való ellátását javasoljuk. Javasoljuk továbbá a lőtér irányába menő (249/6 HRSZ-ú) út belterületi határánál a forduló kiépítését.

A Szabadság utcától Ny-ra lévő terület feltárásának alapfeltétele egy új út kiépítése, mely beköt a belterület ÉNy-i határán lévő 03, illetve 074/5 HRSZ-ú és 074/6 HRSZ-ú lőtéri útba.

Az új út nyomvonala követi a terephajlatot.

Szükségesnek tartjuk a megfelelő járdák kiépítését.

Külterületen a műveleti és egyéb utakat olyan állapotba kell hozni, hogy azok járhatóak legyenek, ki kell építeni az út menti árkokat és az út alatti átereszeket.

A kerékpárút kialakítása Guttamási fele a csekély forgalom miatt nem indokolt. Lényeges lenne azonban a Burok völgye kirándulók hely jobb megközelítésének lehetőségének biztosítása. Ennek érdekében a Szabadság u. végétől egy javított földút megvalósítása szükséges a völgyig, ahol parkolóhely és egy kis turista fogadó központ (szalonnasütő, asztalok, padok, szemetesek) elhelyezése lenne célszerű. Ennek következtében a kirándulók hely a jelenleginél kedvezőbb módom lehetne elérhető.

Közművek

A község az alapközművekkel ellátott a szennyvízelvezető hálózat kivételével. Először az ország többi településéhez hasonlóan az elektromos ellátó hálózat épült ki. Az áramellátás megvalósítása után az ivóvíz hálózat kiépítése következett. Az elektromos hálózatot az ÉDÁSZ RT az ivóvíz hálózatot a DRV RT üzemelteti.

Az 1990-es években épült ki a gázvezeték és a telefonhálózat.

A gázellátó hálózatot a DDGÁZ RT, a vezetékes telefonhálózatot a MATÁV RT üzemelteti.

A víz és gázvezetékek földalatti közművek, az elektromos és telefon szolgáltató vezetékek légvezetékek.

A légvezetékek rontják az utcaképet, ezen kívül közlekedési akadályt jelentenek.

A községben a szennyvízelvezetés hálózata nem épült ki.

A kincsesbányai tisztítómű képes lenne fogadni a csekély létszámú település szennyvizét, de távolsági valamint domborzati nehézségek miatt a település nem tudja vállalni az ezzel járó magas költségeket. Ennek ellenére a szennyvízcsatorna hálózat anyagi feltételeit a távlatban meg kell teremteni

Közműfejlesztés

A meglévő alapvezetékek (villany, víz, gáz, telefon) rendelkeznek olyan mértékű tartalék kapacitással, melyek biztosítani tudják a javasolt lakóterületi bővítés közműellátását. A tervezett új utcában a telkek csak akkor kerülhetnek beépítésre, ha az utcában valamennyi szükséges közmű már lefektetésre került.

Távlatban szükséges az önkormányzat támogatásával a szennyvízelvezető hálózatot kiépíteni. Meg kell építeni azon átemelőt, mely az Isztimér-Gúttamási-Kincsesbányai rendszerbe köti be az elvezetendő vizeket. Amíg a pénzügyi fedezet hiánya nem teszi lehetővé a végleges megoldás megvalósítását, egyéni szennyvízkezelést és a szűrőmezős elhelyezést javasoljuk.

Levegő tisztaság védelem

Bakonykúti községben levegőt terhelő tevékenység nem folyik. A lakóházak zömének fűtése gáz energiával történik, de néhány lakóházban fafűtésű cserépkályha és széntüzelésű kazán is található. Az intézmények fűtése gázenergia felhasználásával van megoldva.

A légszennyezettségről szóló 14/2001 (V.09.) KÖM-EÜM-FVM együttes rendelet 1/1 és 2-es számú mellékletében meghatározott határértékeket figyelembe kell venni.

Ezek a határértékek a jelenlegi állapotban mindenben teljesülnek. Érvényesíteni kell a 21/2001 (II.14.) Korm. rendeletben foglaltakat. Tilos a környezeti levegőt oly mértékben terhelni, ami határértéken felüli légszennyezést okoz, ill. a környezeti levegőt bűzzel terheli.

Alkalmazni kell továbbá a rendelet 6. § 1. bek. alapján a 2-es mellékletben felsorolt tevékenységek esetében a védelmi övezeteket. Ki kell jelölni a 14/2001 (V.09.) KÖM-EÜM-FVM számú rendelet 4-es számú mellékletében szereplő légszennyezési zónákat.

Víz és talajvédelem

A felszín alatti vizekkel kiemelten kell foglalkozni, mert a község nitrát érzékeny zónába tartozik.

Bakonykútiban két időszakos vízfolyás található. A vízfolyás környezetében nem szabad olyan tevékenységet folytatni, ami az élő vízfolyások minőségét károsan nem befolyásolja.

Hulladékgazdálkodás

A községben rendszeres intézményes hulladékgyűjtés és elszállítás van, de a gyűjtés jelenleg még nem szelektált. A távlatban törekedni kell a szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek megteremtésére. Ennek érdekében szelektív gyűjtőt célszerű elhelyezni a bolt mögötti területen, valamint a lőtér felé palánkkal körbezárva szeparáltan.

Zaj és rezgésvédelem

A község teljes területén érvényesíteni szükséges a közlekedés és a gazdasági tevékenységek során egyaránt a 12/1993 (V.12.) MT rendeletben rögzített feltételeket.

A zaj- és rezgésterhelési határértékek tekintetében a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 8/2002 (III.22.) KÖM-EÜM együttes rendelet előírásait kell figyelembe venni.

Szabályozási elvek

A zsákfalú jelleget, a kedvező környezeti feltételek mellett kialakult nyugodt lakó körülményeket a községben távlatban is fenn kell tartani.

A meglévő üdülő területet tovább kell fejleszteni, hogy az megfeleljen az állandó lakás feltételeinek.

A község területén nagyállatok korlátozott számban tarthatók, biztosítva az állattartás higiéniés feltételeit.

Termelő jellegű ipari tevékenység a község belterületén nem végezhető. A háztartási szükséglet kielégítésnek mértékéig építhető csak melléképület (garázs, fás- és szerszámos kamra, barkácműhely) legfeljebb a főépület (lakóépület) alapterületének 50 %-ig.

Az új lakóterületen nagy méretű (min. 1000 m² térmértékű) telkek alakíthatók ki, legfeljebb 20%-os beépíthetőséggel a falusi lakóterület övezeti előírásainak megfelelően.

Új területek beépítése esetén az épületek 5 m-es előkerttel helyezhetők el. Az előkertben 3 szintes növénytakarást kell létesíteni.

Az új közutakat a már meglévőhöz hasonló szélességgel kell kialakítani és fenntartásukról a jelenlegi igényességgel kell gondoskodni.

A fejlesztések ütemezése

A lakóterületi fejlesztés első ütemében kerülhet sor a Gagarin utcában meglévő üdülő épületek igény szerinti lakóépületté történő átépítésére, illetve az út É-i részén lévő területek belterületbe vonására és beépítésére.

Ezzel párhuzamosan történhet meg a falu DK-i részén lévő, jelenleg belterületi beépítetlen földrészletek beépítése.

II. ütemben kerülhet sor a Szabadság utcai kertek DNY-i részének feltárására és beépítésére. A beépítés időpontjától függetlenül mielőbb szükséges a javasolt véderdő telepítésének megkezdése a lőtér által okozott környezeti ártalmak csökkentése érdekében.

Felszíni víz elvezetés

A településre illetve környezetére hulló csapadék elsősorban a terepen és az út menti árkokon át jut az Isztimér-Bakonykúti árokba, amely árok időszakos vízelvezető.

Állapotát tekintve meglehetősen elhanyagolt, növényzettel benőtt, erodálódott, vagy teljesen feliszapolódott. A közút és a jelentősebb földutak kereszteződésében a műtárgyak kiépültek.

Domborzati adottságaikat tekintve, a település környezetében a völgyek ÉNy-DK-i irányúak.

A település DK-i határán húzódó fővölgyben kialakult árok az év nagy részében vizet vezet, ugyanis 021/4 HRSZ-ú területen forrásvíz is táplálja az egyébként időszakos vízelvezetőt.

A településen a Szabadság utca és a Gagarin utca közötti vízmosásszerű völgy beerdősödött. Néhány hordalék fogó áttöltéssel stabilizálni lehetne a völgyeletet, de az Ady E. utcában és a Jókai u. 1. számú ház melléképületének vonaláig burkolt kisvízi mederkiépítés szükséges.

Természetesen a többi utcákban is kezelni szükséges a felszíni vízelvezető rendszert. A műszaki megoldás konkrét felmérések után határozhatók meg.

Törekedni kell a szükséges paraméterekkel való kiépítés mellett az egységes utcakép az egyszerű kapubejárók és a kapcsolódó zöld felületek összhangjának megteremtésére.

Hulladékgyűjtés, kezelés

A településen keletkező hulladék gyűjtése szervezett. A lakosság háztartásában keletkező hulladékot hetente szállítja a DEPÓNIA Kft. a lerakás a Székesfehérvár-Csala regionális gyűjtőbe történik.

A szelektív hulladékgyűjtés még nem honosodott meg a faluban.

A veszélyes hulladékok gyűjtése és elszállítása eseti, de előre meghirdetett. Ez vonatkozik a lomtalanítási akciókra is.

Nem kihasználta a komposztálási lehetőség két ok miatt:

- a hulladék elszállító, kezelő nem preferálja az erre alkalmas anyag helyszíni komposztálását
- a lakosság nem felkészült a helyi komposztálásra

Felszíni és felszín alatti vizek szennyezésére utaló nyomot a településen nem észleltünk, ugyanis ezt „elősegítő” tevékenység nincs a faluban.

Tájhasználat

Bakonykúti Fejér megye ÉNy-i peremén a Bakony K-i részén helyezkedik el. A valamikor teljesen erdősült terület zömmel mezőgazdasági művelés alá került. Szántók, legelők, kopár erdők, erdősült vízmosások váltják egymást.

A dimbes-dombos táj talajadottsága változó. A köves talajokon kívül megtalálható a völgyekben a réti talaj és foltokban a csekély termőrétegű lösztalaj is.

A megyehatáron lévő község a Nádor-csatorna bal parti vízgyűjtőjéhez tartozik. A lejtőkön, völgyekben összegyűlemlő vizek kivezetője a Hidegvölgyi-árok.

Tengerszint feletti magasság 200-250 m Bf. A község déli határán lévő hegyek közül a Baglyas-hegy magassága 361 m, az Akasztóhegy magassága pedig 330 m.

A táj használata szempontjából Bakonykúti 3 részre osztható:

- beépített területek
- mezőgazdasági művelés alá vont területek
- erdősült területek

Legkisebb kiterjedésű a beépített terület, nagyságrendben az erdősült terület következik.

A település területének mintegy $\frac{3}{4}$ részét magába foglaló mezőgazdasági hasznosítású terület szántó és gyepterületeket foglal magába.

A bakonykúti pusztán gazdasági tevékenység folyik megfelelő infrastruktúra mellett. A mezőgazdasági művelés alá vont területeken társas gazdálkodás folyik.

A táj képét nagyüzemi táblák, fákkal, bokrokkal benőtt vízmosások lemélyült utak adják. A markáns domborzatú rossz talajadottságú legelőkön a spontán erdősültség, cserje elburjánzás a jellemző.

Természetvédelmi terület része a Nagymező, a Burokdűlő, a Kereszdűlő és az Újföldi területrész.

A Burok-völgy - isztiméri területekre is átnyúló természeti képződmény, geológiai ritkaságokat, egyedít flórát és faunát magába foglaló kis táj.

Keletkezése összefügg az 1860-as években épített déli vasút kőagyazatának építéséhez nyitott kőbányával.

A kőbányának már nyoma sem található, de a magyar jura ismeretéhez ezen hely szolgált fontos lelőhelyül.

Tudni érdemes, hogy az „ammonoriták” a puha testűek közé tartozó kihalt ősállati rend képviselői. A külső vázas lábasfejűek családjába tartoznak. Vázuk kamrázott, legtöbbször egy síkban felcsavart.

A Burok-völgy fő ága Királyszentistvántól Bakonykútiig terjed. A viharok miatt kidőlt fák buja növényzet nehezíti a mozgást. A völgy ősállapotot mutató, háborítatlan.

A védett völgyet 50-80 m-es meredek oldalfalak szegélyezik, melyek néhol teljesen függőlegesek.

Növényvilága igen változatos, számos jégkorszakbeli maradványnövény található. Gazdag a madár és rovarvilág.

Bakonykúti része a „NATURA 2000” hálózatnak is. A Burokvölgyet is érintő határvonal magába foglalja a Burokdűlőt, a Nagymező, a Zsellér kert, a Landai dűlőt és a Baglyas legelőt.

A természetközeli állapotok fenntartásának része a völgyfenéki vizes élőhelyek megtartásának összehangolása a gazdálkodás érdekeivel.

Vízvédelem

A kistelepülés a rákhegyi regionális vízmű bázist képező Rákhegy II. ivóvízbázis hidrogeológiai védterület „B” zónáján belül helyezkedik el.

A karsztos vízadó sok helyen felszínen nyílt és ezért rendkívül érzékeny.

A pontos lehatárolást a VITUKI 2000-ben elvégezte. A hatósági elbírálás és engedélyezés a tervekészítés időszakában még nem fejeződött be. Az eljárás befejezése és a jogerős vízjogi engedély kiadása után az abban foglaltak a településre is kötelező érvényűek lesznek.

Vízvédelmi szempontból szükséges a környezetvédelmi szempontból is megfelelő egyedi szennyvízgyűjtés és kezelés.

Mezőgazdasági hasznosítású földterületek talajvédelme

A mezőgazdasági hasznosítás alatt álló földterületek domborzati és talajadottsága szükségessé teszi az erózió védelem hatékony alkalmazását.

A művelési irányt lehetőleg szintvonallal párhuzamosan kell kijelölni. A lejtő hosszakat a lejtő hajlásszögének megfelelően kell megváltoztatni.

Rendszeresen el kell végezni (3-4 évenként) a szintvonallal párhuzamos talajlazítást.

A lejtő irányú utak mentén gondoskodni szükséges az út menti árkok védelméről.

A völgyfenéki részeken az elburjánzott cserje és bozót eltávolítása után megfelelő céldrének beépítésével lehet javítani a vízháztartási feltételeket.

A völgyeleti vízelvezető lehet átműveltető is, de azt minden esetben az adott környezet valamennyi elemének figyelembe vétele mellett lehet alkalmazni.

A füves kopárokon az intenzív gyephasznosítást úgy kell folytatni, hogy az egyensúly megmaradjon, gondot kell fordítani a bozótosodás visszaszorítására.

Az erdőfelületek védelme, kezelése

Bakonykúti külterületén 796,9 Ha üzemtervezett erdőt tartanak nyilván. Az erdőszült területek felülete nagyobb, ugyanakkor a földnyilvántartás kivett felületeket jelez a hivatalos térképmásolatokon. Erdőként hasznosul a 029-031, 044, 057 HRSZ-ú földrészlet. Honvédségi használatban lévő 067 és 069/1-2 HRSZ-ú terület is erdő.

Az erdők 99%-ban állami tulajdonban vannak Talajadottságok és egyéb körülmények miatt az erdőként nyilvántartott földterületek 38%-át borítja csak erdő, 62 % zömében termelést nem szolgáló területe. Véderdőként soroltuk be a vizmosásokban lemélyült utakban kialakult fás felületeket. Véderdők: 02/2, 05, 06/10, 014/2 és 016/8 HRSZ-ú területet.

A faállománnyal borított erdő védelme

Gazdaságilag is hasznosítható mintegy 80 Ha nagyságú terület. A hasznos faállomány tölgy és cser, de megtalálható a fenyő és egyéb kemény lombos fa is.

Az erdőfelületet ért károsodások 80%-a biotikus, 20 % abiotikus. Elsősorban a fiatal állomány károsodik.

Távlati fejlesztésként a gyengébb minőségű szántók jöhetnek szóba.

A telepítés faállományát őshonos fajtákból célszerű kiválasztani.

Környezetvédelem

A településen rendszerességgel folyó hulladékgyűjtés és eltávolításon kívül a vízminőségi fejezetben említett hidrogeológiai védő területén kívül a 33/2000 (03.17.) Korm. rendelet 5-ös számú melléklete Bakonykútit fokozottan érzékeny területnek tekinti.

A települést közlekedési zaj is terheli. A zajszint csökkenés forgalomtechnikai szabályozással helyi egyedi zajvédő elemek beépítésével érhető el.

A közeli lőtér felől jövő zajterhelést és a gyakorlatozással járó gépjármű mozgást nem lehet kiküszöbölni. Mérsékelni azonban lehet, de ez komplex szervezést és üzemelési rend módosítást igényel.

A településen jelenleg nem folyik olyan gazdasági tevékenység, amely káros anyag kibocsátásával jár. Távlatban sem várható olyan irányú fejlődés, amely a környezetterhelés fokozásával járna.

Geológiai adottságok, bányászati lehetőségek

Bakonykúti és környezete a Magyar Állami Földtani Intézet adattárában tároltak alapján meglehetősen jól ismert.

Legidősebb földtani képződmény a triász időszi földolomit, mely a Burokvölgyben, az Akasztóhelyben és Baglyashegyben található.

A földolomiton foltokban kréta időszi bauxit illetve bauxitos vörös agyag települ.

A földtörténeti középkort képviselő dolomit erodált felületének nagyobb elterjedésével fiatal, felső pannóniai korú édesvízi mészkő, homok és agyag települ.

A település közvetlen közelében a tagolt morfológia az erózióknak jobban ellenálló édesvízi mészkő előfordulásának eredménye.

Kisebb foltokban szarmata agyag is előfordul. Legnagyobb elterjedésű a pleisztocén lösz. A patak és időszakos vízfolyások völgyét holocén patakhordalék tölti ki.

A település környezetének morfológiai helyzete alapján a térség erózió bázisa a Hidegvölgy. A Hidegvölgy keretét triász időszi dolomit adja.

A dolomit kibúvások felszíni szennyező hatásokra erősen érzékenyek. A település területe - ahol a felszín közelében lösz települ - közepesen szennyezés érzékeny.

Az elszikkadó vizek a település területén a talajvíz, illetve az élő vízfolyás vízminőségét veszélyeztetik. Mivel az elfolyó vizek a Hidegvölgy irányában haladnak, felmerül a karsztvízbázis veszélyeztetésének lehetősége is.

A település közigazgatási területén a Magyar Geológiai Szolgálat bányatelekként tartja nyilván a 019/2, 3, és 040 HRSZ-ű földrészleteket.

A Veszprémi Bányakapitányság is jelzi az Isztimér I. (Gúttamási Dolomit bánya) dolomit védjegyű bányatelket 3078/2001 számú határozatában. A határozat rögzíti a bányatelekkel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket.